

FAKULTET
POLITIČKIH
NAUKA
PODGORICA

Socijalna Medicina

Nebojša Kavarić

nenok@t-com.me

Organizacija zdravstvene zaštite

ORGANIZACIJA ZDRAVSTVENE ZAŠTITE

*Organizacija
zdravstvene
zaštite*

**Zdravstveni sistem predstavlja kombinaciju lične i
kolektivne odgovornosti za zdravlje**

DEFINICIJA ORGANIZACIJE ZDRAVSTVENE ZAŠTITE

„Permanentan i širom zemlje raspoređen sistem uspostavljenih institucija koje imaju višestruke ciljeve, među kojima je zadovoljenje zdravstvenih potreba stanovništva i obezbjedivanje najbolje moguće zdravstvene zaštite u mogućim uslovima najznačajnije“.

Organizacija
zdravstvene
zaštite

ELEMENTI ZDRAVSTVENOG SISTEMA

Organizacija
zdravstvene
zaštite

- Resursi – prije svega ljudski,
- Finansiranje - neophodno,
- Organizacija - specifična,
- Administracija – kroz jedan od autoriteta,
- Upravljenje – menadžment kroz dvije linije autoriteta
- Pružanje zdravstvenih usluga

MENADŽMENT

*Organizacija
zdravstvene
zaštite*

Odvija se kroz dvije linije autoriteta i to administrativni i medicinski. Medicinska sestra spaja ove dvije linije autoriteta, u svim mogućim pravcima.

PODJELA ORGANIZACIJE ZDRAVSTVENE ZAŠTITE

*Organizacija
zdravstvene
zaštite*

- 1. PREMA NIVOIMA ZDRAVSTVENE ZAŠTITE**
- 2. PREMA METODU PRUŽANJA ZDRAVSTVENE ZAŠTITE**

PODJELA ORGANIZACIJE ZDRAVSTVENE ZAŠTITE PREMA NIVOIMA

Organizacija
zdravstvene
zaštite

- 1. Neprofesionalni nivo** (koji podrazumijeva zadovoljenje zdravstvenih potreba od strane samog pojedinca i uključuje samoprevenciju, samodijagnozu, samoliječenje, samorehabilitaciju.

NEPROFESSIONALNI NIVO ZDRAVSTVENE ZAŠTITE

*Organizacija
zdravstvene
zaštite*

Od svih mjera ovog nivoa zdravstvene zaštite za nas je od interesa zdravstveno vaspitanje, zbog značajnog uticaja na zdravlje.).

PODJELA ORGANIZACIJE ZDRAVSTVENE ZAŠTITE

2. Profesionalni nivo sa tri različite organizacije zdravstvene zaštite, koje se organizovano pružaju u sistemu i one su prepoznate kao:

- primarni,
- sekundarni i
- tercijerni nivo

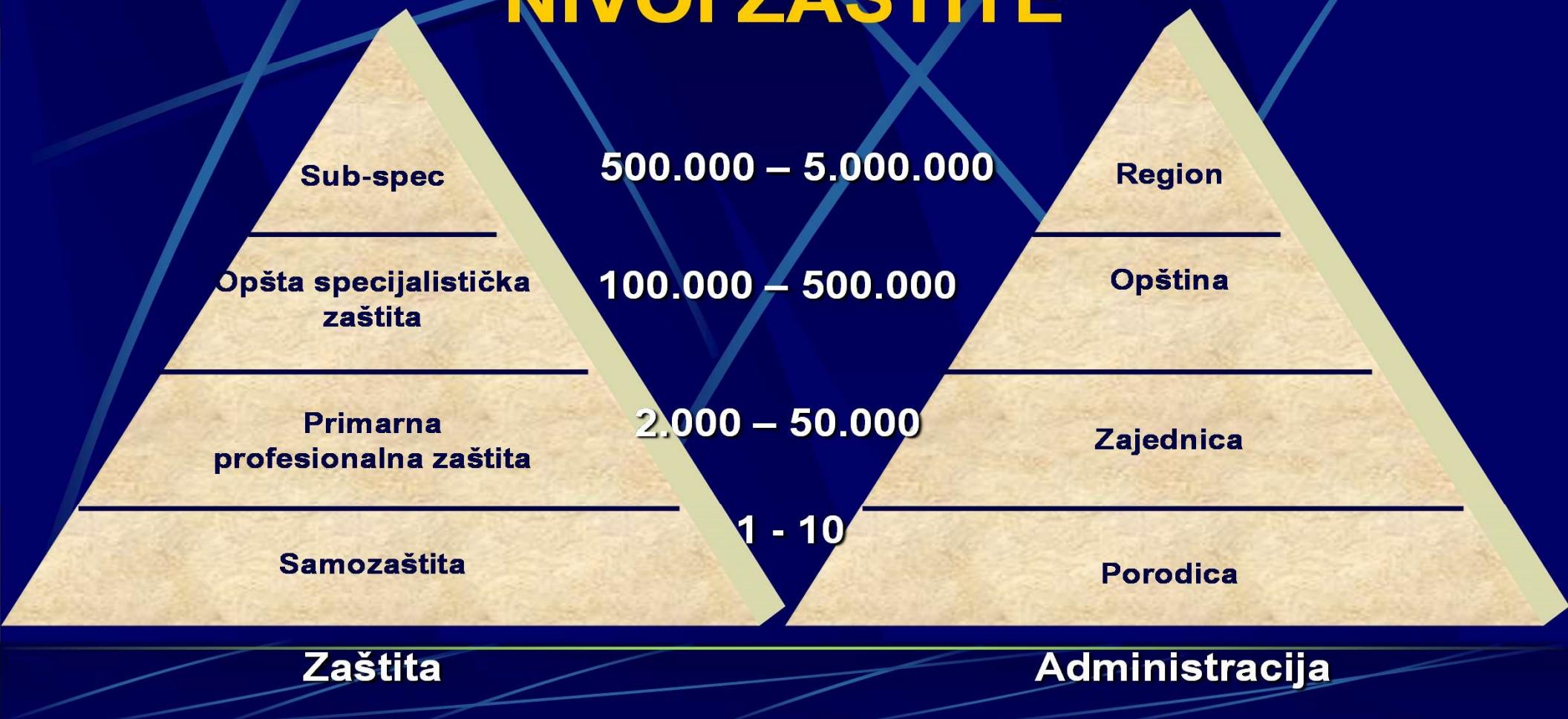
Organizacija
zdravstvene
zaštite

SISTEM SE U OGANIZACIONOM SMISLU MOŽE
PODIJELITI I PREMA METODAMA ZADOVOLJENJA
ZDRAVSTVENIH POTREBA STANOVNIŠTVA NA :

*Organizacija
zdravstvene
zaštite*

1. Vanbolničku
2. Bolničku zdravstvena zaštitu

NIVOI ZAŠTITE

PRIMARNA ZDRAVSTVENA ZAŠTITA

Organizacija
zdravstvene
zaštite

Primarna zdravstvena zaštita (PZZ) predstavlja temelj cjelokupnog sistema i zovemo je „**kapijom sistema**“, jer se na ostale nivoe može doći, isključivo preko PZZ.

PRIMARNA ZDRAVSTVENA ZAŠTITA

Organizacija
zdravstvene
zaštite

- Na ovom nivou trebalo bi se riješavati više od 80% zdravstvene problematike, a neki autori smatraju da se čak i veći dio zdravstvenih potreba stanovništva treba zadovoljavati na ovom nivou zdravstvene zaštite.

DEFINICIJA PRIMARNE ZDRAVSTVENE ZAŠTITE

Organizacija
zdravstvene
zaštite

- Prema definiciji SZO PZZ je: **“integracija medicinskih, edukativnih i ekonomskih sektora na zaštiti zdravlja zajedno sa naporima od strane individue i zajednice koji se u istom pravcu usmjeravaju”**.

PRIMARNI NIVO ZDRAVSTVENE ZAŠTITE

Organizacija
zdravstvene
zaštite

- Na primarnom nivou zdravstvene zaštite se ostvaruje **prvi kontakt** korisnika sa pružaocem usluga u zdravstvu i zdravstvenom službom uopšte, a taj kontakt bi trebao biti zasnovan na sljedećim principima:

PRINCIPI NA KOJIMA SE ZASNIVA PZZ

Organizacija
zdravstvene
zaštite

1. Dostupnost,

što znači da raspored zdravstvenih ustanova i zdravstvenih radnika na području zemlje mora biti takav da koji omogućava svim građanima podjednake uslove zdravstvene zaštite.

PRINCIPI NA KOJIMA SE ZASNIVA PZZ

Organizacija
zdravstvene
zaštite

2. Sveobuhvatnost

znači da svi korisnici na nekoj teritoriji imaju obezbijeđene sve odgovarajuće mjere zdravstvene zaštite u skladu sa zakonom,

PRINCIPI NA KOJIMA SE ZASNIVA PZZ

Organizacija
zdravstvene
zaštite

3. Kontinuiranost,

znači da je sistem zdravstvene zaštite tako organizovan da pruža neprekidnu zdravstvene zaštite stanovništva u:

- a) **svim životnim dobima i**
- b) **tokom cijelog dana**

PRINCIPI NA KOJIMA SE ZASNIVA PZZ

Organizacija
zdravstvene
zaštite

4. Cjelovit pristupu zaštite zdravlja,

- organizacija brige o cjelokupnom zdravlju i primjeni svih mjera zdravstvene zaštite

To podrazumijeva slobodan izbor doktora medicine i doktora stomatologije sa ciljem prevencije bolesti i unapređenja zdravlja, kao i liječenja i rehabilitacije do nivoa radne sposobnosti.

PRIMARNA ZDRAVSTVENA ZAŠTITA JE OPŠTA

- PZZ nije usmjerena na pacijenta sa određenim oboljenjem ili na pacijente određene starosne dobi.
- Na ovom nivou zadovoljavaju se zdravstvene potrebe **svih populacionih grupa** i u **vezi sa svim grupama oboljenja** i zato je su institucije na primarnom nivou **nespecifične**, odnosno **opšte**.

Organizacija
zdravstvene
zaštite

MREŽA USTANOVA NA PRIMARNOM NIVOU ZDRAVSTVENE ZAŠTITE

Organizacija
zdravstvene
zaštite

- od ukupno 21 opštine, njih 18 organizuju PZZ kroz domove zdravlja,
- 3 opštine imaju zdravstvene stanice, koje su organizaciono vezane za domove zdravlja kao centralne institucije PZZ. Plužine, Šavnik i Žabljak imaju zdravstvene stanice koje organizaciono pripadaju DZ Nikšić, odnosno DZ Pljevlja
- Nove opštine se još uvijek nisu organizovale u smislu zdravstvene zaštite na teritoriji svoje lokalne jedinice).

MREŽA USTANOVA NA PRIMARNOM NIVOU ZDRAVSTVENE ZAŠTITE

Organizacija
zdravstvene
zaštite

- Za naselja **udaljena više od 10 kilometara od centralnog doma** zdravlja u nekoj opštini ili nemogućnosti zadovoljenja zdravstvenih potreba zbog **velikog broja korisnika** u jednoj instituciji, formiraju se neke od posebnih organizacionih jedinica u okviru tog konkretnog doma zdravlja - **punktovi**, pri čemu jedan dom zdravlja može imati više punktova – DZ Podgorica.
- Osim toga DZ može da ima i **ambulante i zdravstvene stanice**.

PZZ JE VANBOLNIČKA ZDRAVENA ZAŠTITA

Organizacija
zdravstvene
zaštite

- Ostvaruje se u vanbolničkim zdravstvenim ustanovama, a to su one u kojima se pacijenti ne zadržavaju, nego dolaze zbog konsulatacije, pregleda, tretmana i praćenja u individualnom kontaktu sa zdravstvenim radnikom u periodu **ne dužem od 24 sata.**

VANBOLNIČKE USTANOVE PRUŽAJU ZDRAVSTVENE USLUGE KOD:

- **urgentnih**, po život opasnih situacija,
- kod **akutnih bolesti** i kod hroničnih oboljenja,
- kada je potrebno **praćenje i kontrola**,
- pored toga, pružaju i usluge iz domena **promocije zdravlja i prevencije bolesti**.

Organizacija
zdravstvene
zaštite

ORGANIZACIONI OBLICI VANBOLNIČKE ZDRAVSTVENE
ZAŠTITE PREDSTAVLJENE SU SLEDEĆE ZDRAVSTVENIM
INSTITUCIJAMA:

Organizacioni oblici
zdravstvene
zaštite

- **Dom zdravlja** sa svojim organizacionim oblicima (zdravstvena stanica, ambulanta, punkt),
- **Hitna ili urgentna zdravstvena služba** koja ima zadatak da pruža zdravstvene usluge akutno oboljelim ili povrijeđenim licima,

ORGANIZACIONI OBLICI VANBOLNIČKE ZDRAVSTVENE ZAŠTITE PREDSTAVLJENE SU SLEDEĆE ZDRAVSTVENIM INSTITUCIJAMA:

Organizacija
zdravstvene
zaštite

- **poliklinička ili ambulantna služba**, prati pacijenta nakon izlaska iz bolnice, a može biti i referalni dio PZZ, koji obezbjeđuje pregled i dijagnostiku i donosi odluke o potrebi prijema pacijenata.
- **institucije javnog zdravlja** (zavodi za javno zdravlje, institutu javnog zdravlja)

POKAZATELJI RADA U PZZ

Organizacija
zdravstvene
zaštite

1. Pokazatelji pokrivenosti i obezbijeđenosti populacije –

- koji se odnose na postojeću mrežu zdravstvenih ustanova u PZZ,
- kadrove koji rade u PZZ,
- potrebnu opremu i slično,

POKAZATELJI RADA U PZZ

Organizacija
zdravstvene
zaštite

2. Pokazatelji korišćenja –

- broj posjeta u institucijama PZZ,
- prosječan broj posjeta u PZZ po jednom stanovniku...

POKAZATELJI RADA U PZZ

Organizacija
zdravstvene
zaštite

3. Opterećenost kadra u PZZ –

- broj korisnika po jednom pružaocu usluga u PZZ,
- Broj korisnika po jednom izabranom doktoru

POKAZATELJI RADA U PZZ

Organizacija
zdravstvene
zaštite

4. Pokazatelji sadržaja, kvaliteta rada i efikasnosti u PZZ –

- procenat djece do 5 godina koji su uredno vakcinisani,
- broj žena generativne dobi koji koriste sigurna kontraceptivna sredstva,
- broj upućenih na ostale nivoe zdravstvene zaštite

NADOKNADE DAVAOCIMA USLUGA U PZZ

Organizacija
zdravstvene
zaštite

- 1. NADOKNADE PREMA GLAVARINI – BROJU OPREDIJELJENIH
- 2. NADOKNADE PREMA USLUGAMA
- 3. NADOKNADE PUTEM PLATA
- 4. KOMBINOVANE METODE

NADOKNADA TROŠKOVA DAVAOCIMA USLUGA U PZZ

Organizacija
zdravstvene
zaštite

1. Plaćanje po jedinici usluge (Belgija, Francuska). plaćanja po uslugama kao dijela plaćanja izabralih ljekara u sebi nosi opasnost (kao i uvijek kod takvog načina plaćanja) da ljekari rade mnogo više takvih usluga nego što je to potrebno. Zbog toga se za sve usluge sa spiska usluga postavljaju limiti do kojih se te usluge izabranim ljekarima plaćaju.

NADOKNADA TROŠKOVA DAVAOCIMA USLUGA U PZZ

Organizacija
zdravstvene
zaštite

- **Kapitacija ili plaćanje po broju pacijenata** koji su izabrali konkretnog ljekara, pri čemu na sredstva koja se plaćaju ljekaru utiče starost pacijenta i njegovo morbiditetno stanje (Italija, Holandija).

NADOKNADA PUTEM KAPITACIJE

Organizacija
zdravstvene
zaštite

- Količina novca u kapitaciji pored navedene fiksne može biti i "**prilagođena riziku**". U slučajevima kada se iznos prilagođava riziku količina novca se odnosi, najčešće na:
 - pol,
 - godine,
 - hronične bolesti i
 - socijalni status.

NADOKNADA TROŠKOVA DAVAOCIMA USLUGA U PZZ

Organizacija
zdravstvene
zaštite

- **Plate** (integrисани sistemi u Finskoj, Švedskoj). Ovaj model je najmanje efikasan u smislu **poboljšanja kvaliteta i kvantiteta** rada pružalaca usluga u zdravstvu, jer ne stimuliše ni kvantitet ni kvalitet rada zbog fiksnog iznosa plate.
- Plaćanje po ovom sistemu podrazumijeva definisani iznos sredstava prema kategorijama pružaoca usluga (stručna sprema, nivo specijalnosti, dužna radnog staža i drugo).

NADOKNADA PRUŽAOCIMA USLUGA U PZZ U NAŠOJ ZEMLJI

*Organizacija
zdravstvene
zaštite*

- VRŠI SE KOMBINOVANOM METODOM PLATA I KAPITACIJE

RANIJA ORGANIZACIJA PZZ

Organizacija
zdravstvene
zaštite

U **ranijoj organizaciji** doma zdravlja pružanje zdravstvene zaštite ostvarivalo se **kroz službe** Doma zdravlja u kojima su radili: doktori medicine, specijalisti opšte medicine, specijalisti medicine rada, specijalisti pedijatrije, specijalisti psihijatrije, specijalisti ginekologije, specijalisti interne medicine, specijalisti oftamolozi, drugi specijalisti i stomatolozi.

NOVI KONCEPT PZZ

Organizacija
zdravstvene
zaštite

Naime, novi koncept prepoznaje ulogu doma zdravlja, **kao osnovne institucije primarne zdravstvene zaštite (PZZ)**, ali se način zadovoljenja zdravstvenih potreba unutar institucije izmjenio zbog promijenjene uloge pružaoca.

NOVI KONCEPT PZZ

Organizacija
zdravstvene
zaštite

U novom sistemu **izabrani doktori** predstavljaju suštinske nosioce zdravstvene zaštite na primarnom nivou i sistema primarne zdravstvene zaštite, jer korisnici najveći dio zdravstvenih potrebe realizuju kod svojih izabralih doktora.

SHODNO PREDLOŽENOM MODELU, POSTOJE:

- **izabrani doktor za odrasle** (doktor medicine, specijalista opšte medicine, specijalista medicine rada, specijalista urgentne medicine i specijalista interne medicine),
- **izabrani doktor za djecu/pedijatar,**
- **izabrani doktor za žene/ginekolog i**
- **izabrani stomatolog.**

CENTRI ZA PODRŠKU

*Organizacija
zdravstvene
zaštite*

- **Centar za plućne bolesti i TBC**, koji je namijenjen prevenciji bolesti sistema za disanje.
- Svi domovin zdravlja imaju ovaj centar,

CENTRI ZA PODRŠKU

Organizacija
zdravstvene
zaštite

- **Centar za dijagnostiku** koji obavlja hemijsku i biohemijsku analizu krvi i urina, pri čemu se uzorci krvi i urina uzimaju kod izabralih ljekara. Osim toga vrši se mikrobiološka i radiološka dijagnostika.
- U svim domovima zdravlja postoji centar za dijagnostiku.

CENTRI ZA PODRŠKU

- **Centar za mentalno zdravlje.** U svijetu je tendencija očuvanja mentalnog zdravlja i sprečavanje bolesti zavisnosti (pušenje, alkoholizam i narkomanija), zatim problemi koji proizilaze iz nasilja i trauma, depresivnost i anksioznost.
- Ovaj centar je regionalno špostavljen i u Crnoj Gori sedam domova zdravlja imaju cenatar za mentalno zdravlje.

Organizacija
zdravstvene
zaštite

CENTRI ZA PODRŠKU

Organizacija
zdravstvene
zaštite

- **Centar za djecu sa posebnim potrebama**, je takođe, regionalnog karaktera. Ovaj cenatar omogućava da primarna zdravstvena zaštita postane dostupna ovako posebno vulnerabilnoj kategoriji stanovništva.
- I ovaj centar je regionalno postavljen u sedam domova zdravlja.

CENTRI ZA PODRŠKU

Organizacija
zdravstvene
zaštite

- **Centar za edukaciju** je novina i namijenjen je doedukaciji timova izabranih doktora, kao i obukama za specijalizaciju za izabranog doktora i kontinuiranoj edukaciji medicinskog osoblja.
- Ovaj centar imaju svi domovi zdravlja.

CENTRI ZA PODRŠKU

Organizacija
zdravstvene
zaštite

Centar za prevenciju predstavlja sastavni dio svakog doma zdravlja i zadatak je ovog centra sprovodi preventivne programe namijenjene različitim populacionim grupama. Programi se realizuju kroz savjetovališta.

CENTAR ZA PREVENCIJU

Organizacija
zdravstvene
zaštite

- Ovaj centar je izuzetan po svojoj dostupnosti, jer u ovaj Centar građani mogli da dolaze, **na preporuku ili poziv izabranog doktora, ali i bez toga po svom slobodnom izboru.**
- U okviru Centra za prevenciju ostvaruje se promotivna i preventivna djelatnost PZZ kroz veliki broj različitih preventivnih programa.

BOLNIČKA ZDRAVSTVENA ZAŠTITA

Organizacija
zdravstvene
zaštite

Bolnica je stacionarna ustanova koja obezbjeđuje kratkotrajnu i dugotrajnu medicinsku zaštitu sastavljanu od posmatranja, dijagnostičkih i terapijskih i rehabilitacionih usluga pruženim osobama koji pate ili se sumnja da pate, od nekog oboljenja ili povrede, kao i usluga pruženih porodiljama i njihovoj novorođenčadi u periodu dužem od 24 sata.

BOLNIČKA ZDRAVSTVENA ZAŠTITA

Organizacija
zdravstvene
zaštite

- Bolnice pored usluga liječenja pružaju i usluge **smještaja** korisnicima.
- Bolnice **mogu, ali nemoraju** da pružaju i ambulantne usluge svojim pacijentima (SZO).

PODJELA BOLNICA

*Organizacija
zdravstvene
zaštite*

- 1. PREMA VLASNIŠTVU**
- 2. PREMA VELIČINI**
- 3. PREMA OPREMLJENOSTI**
- 4. PREMA USLUGAMA KOJE PRUŽAJU**

I. PREMA VLASNIŠTVU RAZLIKUJEMO:

Organizacija
zdravstvene
zaštite

- a) **društvene** (vlasnik je lokalna zajednica)- one su najbrojnije,
- b) **državne** (vlasnik je država i finasira njihov rad iz budžeta) mogu biti za pojedina oboljenja ili za populacione grupe, kao i bolnice nacionalnog značaja
- c) **karitativne** (vlasnik je crkva ili filantropske organizacije),
- d) **privatne**-osnivaju pojedinci ili grupe ljudi
- Privatne bolnice su uglavnom profitne, dok su ove druge neprofitne

II PODJELA BOLNICA PREMA VELIČINI

*Organizacija
zdravstvene
zaštite*

VELIČINA BOLNICA ZAVISI OD BROJA KREVETA KOJE SADRŽI.

II. PREMA VELIČINI BOLNICE MOŽEMO PODIJELITI NA:

- a) **lokalne** – opšte bolnice, (opštinske)
- b) **intermedijarne**, koje mi nemamo, mada se poslednje vrijeme pojedine bolnice izdvajaju kao bolnice zadužene za pojedine teritorijalne cjeline,
- c) **regionalne** – mi nemamo regionala, kao administrativne jedinice, stoga su naše bolnice NACIONALNE.

Organizacija
zdravstvene
zaštite

III PODJELA BOLNICA PREMA USLUGAMA KOJE PRUŽAJU

Organizacija
zdravstvene
zaštite

1. OPŠTE BOLNICE
2. SPECIJALNE BOLNICE
3. SUBSPECIJALISTIČKE BOLNICE, KLINIČKI CENTRI, KLINIČKO-BOLNIČKI CENTRI, UNIVERZITETSKE BOLNICE

III. PREMA USLUGAMA KOJE PRUŽAJU BOLNICE SE DIJELE NA:

Organizacija
zdravstvene
zaštite

- a) **opšte bolnice**, usmjerenе su za pružanje zdravstvenih usluga bolničkog tipa svim populacionim grupama i za širok spektar oboljenja.
- b) **specijalne bolnice**, čija specijalnost proističe iz domena njihove djelatnosti u oblasti liječenja jedne konkretnе bolesti ili samo jedne populacione grupe,

III. PREMA USLUGAMA KOJE PRUŽAJU BOLNICE SE DIJELE NA: SUBSPECIJALISTIČKE BOLNICE

Organizacija
zdravstvene
zaštite

- c) **subspecijalističke bolnice** - klinički centri – kliničko bolnički centri ili univerzitetske bolnice, koje pružaju subspecijalističku zdravstvenu zaštitu.
- Pored zdravstvenih ove bolnice pružaju i obrazovne usluge zdravstvenim radnicima, a omogućavaju i sprovođenje naučno-istraživačke djelatnosti.

IV. PREMA OPREMLJENOSTI

- Bolnice je vrlo teško razlikovati prema opremljenosti, te se u te svrhe koristi **Berijeva klasifikacija koja** bolnica dijeli na sljedeći način:
- **Bazične** - bolnice sa osnovnom opremom, koja može da pruža ograničen spektar usluga;
- **Proširene** bolnice - koje imaju nešto više opreme od bazičnih i nešto proširen spektar usluga. To su uglavnom opšte bolnice;
- **Kompleksne** bolnice - koje su dobro opremljene i mogu da pružaju vrlo širok spektar usluga. To su najčešće regionalne bolnice;
- **Bolnice zajednice** - koje su najopremljenije i mogu da pružaju najširi spektar usluga i to su nacionalne bolnice:

BOLNIČKA ZDRAVSTVENA ZAŠTITA

*Organizacija
zdravstvene
zaštite*

Bolnička zdravstvena zaštita organizovana je u okviru **sekundarnog i tercijernog nivoa zdravstvene zaštite**.

BOLNIČKA ZDRAVSTVENA ZAŠTITA

Organizacija
zdravstvene
zaštite

Kod nas postoji jedna specifičnost da jedan broj domova zdravlja realizuje aktivnosti u cilju zadovoljenja potreba iz domena bolničke zdravstvene zaštite stanovništva (**stacionari domova zdravlja**). Iako novi Zakon o zdravstvenoj zaštiti ne prepoznaje institucije stacionara oni perzistiraju zbog specifičnosti geografskih, klimatskih i socioloških karakteristika stanovništva na teritorijama gdje oni postoje (tri doma zdravlja pružaju usluge bolničke zdravstvene zaštite u stacionarima).

SEKUNDARNA ORGANIZACIJA ZDRAVSTVENE ZAŠTITE

*Organizacija
zdravstvene
zaštite*

- SPECIJALISTIČKA ZDRAVSTVENA ZAŠTITA
- BOLNIČKA ZDRAVSTVENA ZAŠTITA

SPECIJALISTIČKA ZDRAVSTVENA ZAŠTITA

Organizacija
zdravstvene
zaštite

Definiše se kao nivo zaštite koji se obezbeđuje kroz **specijalističku službu**, ili nivo zaštite gdje je potrebna specijalizovana pažnja za kompleksnija stanja od onih koje može riješiti ljekar opšte prakse na primarnom nivou

SPECIJALISTIČKA ZDRAVSTVENA ZAŠTITA

*Organizacija
zdravstvene
zaštite*

Specijalisti koji rade na ovom nivou su takozvani »**opšti specijalisti**« i to su opšti hirurzi, internisti, ginekolozi, psihijatri, koji pružaju zaštitu u tzv. opštim bolnicama.

SEKUNDARNI NIVO ZDRAVSTVENE ZAŠTITE
– REALIZUJE SE KROZ SLJEDEĆE ZDRAVSTVENE USTANOVE:

1. OPŠTE BOLNICE
2. SPECIJALNE BOLNICE

*Organizacija
zdravstvene
zaštite*

OPŠTE BOLNICE

Organizacija
zdravstvene
zaštite

Opšte bolnice su namijenjene za liječenje većeg broja, **odnosno svih oboljenja, kao i za liječenje svih uzrasnih kategorija korisnika**, bez obzira na bilo koju njihovu karakteristiku, a usmjerenе су i za pružanje širokog spektra zdravstvenih usluga iz domena bolničke zaštite. Stoga ove bolnice zovemo opštim, ali i specijalističkim, jer pružaju usluge iz domena opštih specijalnosti.

OPŠTE BOLNICE NAJMANJE MORAJU DA SADRŽE SLJEDEĆE
SLUŽBE:

- **Hirurgije,**
- **Interne medicine,**
- **Pedijatrije,**
- **Ginekologije i akušerstva**

*Organizacija
zdravstvene
zaštite*

MORA DA SADRŽI I SLJEDEĆE POMOĆNE SLUŽBE:

- **anesteziologija,**
- **reanimacija,**
- **transfuziologija,**
- **labaratorija,**
- **Ro dijagnostika,**
- **služba snabdijevanja**
- **i druge.**

Organizacija
zdravstvene
zaštite

MREŽA OPŠTIH BOLNICA

Organizacija
zdravstvene
zaštite

U Crnoj Gori postoji **sedam opštih bolnica**, koji čine mrežu opštih bolnica (Bar, Berane, Bijelo Polje, Cetinje, Kotor, Nikšić, Pljevlja) , dok se usluge iz domena opštih bolnica za gravitirajuću populaciju Podgorice, Kolašina i Danilovgrada obavljaju u sklopu Kliničkog centra.

SPECIJALNE BOLNICE

Specijalna bolnica su zdravstvena ustanova za specijalističko-konzilijarno i bolničko liječenje **određenih bolesti ili određenih starosnih populacionih grupa.** Usmjerenje ovih zdravstvenih ustanova čini ih specifičnim. Ove vrste bolnica organizuju se na sekundarnom nivou i specijalističkog je karaktera.

Organizacija
zdravstvene
zaštite

MREŽA SPECIJALNIH BOLNICA

Organizacija
zdravstvene
zaštite

U Crnoj Gori imamo **tri specijalne bolnice** (mreža specijalnih bolnica) i to:

- za liječenje mentalnih oboljenja – Specijalna psihijatrijska bolnica - Dobrota,
- Specijalna bolnica za liječenje ortopedsko-traumatoloških oboljenja - Risan i
- Specijalna bolnica za liječenje plućnih bolesti - Brezovik.

TERCIJERNI NIVO ZDRAVSTVENE ZAŠTITE

- Klinički centri,
- Kliničko – bolnički centri
- Univerzitetske bolnice

*Organizacija
zdravstvene
zaštite*

TERCIJERNI NIVO ZDRAVSTVENE ZAŠTITE

Organizacija
zdravstvene
zaštite

- **Klinika** je zdravstvena ustanova ili dio zdravstvene ustanove koja se od ostalih zdravstvenih institucija razlikuje jer se u njima obavljaju **najsloženije usluge** iz domena zdravstvene zaštite iz neke **subspecijalističko-konzilijarne djelatnosti**.

TERCIJERNI NIVO ZDRAVSTVENE ZAŠTITE

- U ustanovama na ovom nivou se, istovremeno izvodi **visoko-školska nastava i naučno-istraživački rad** za djelatnost za koju je osnovana. Navedene specifičnosti ukazuju na **različitost** ustanova na tercijernom nivou i ostalih oblika bolničke zdravstvene zaštite.
- Kliničke ustanove ovlaštene su i obavezne organizovati i sprovoditi **specijalističko usavršavanje i usavršavanje iz područja užih specijalnosti zdravstvenih radnika**.

Organizacija
zdravstvene
zaštite

MIJEŠANJE NIVOA ZDRAVSTVENE ZAŠTITE

Organizacija
zdravstvene
zaštite

- STACIONARI SU OBLICI BOLNIČKE ZDRAVSTVENE ZAŠTITE U PZZ.
- POLIKLNIKE SU OBLICI VANBOLNIČKE ZDRAVSTVENA ZAŠTITE NA SEKUNDARNOM I TERCIJERNOM NIVOU ZDRAVSTVENE ZAŠTITE.

POKAZATELJI RADA BOLNICA

Organizacija
zdravstvene
zaštite

- I. Pokazatelji stanja (strukture),
- II. Pokazatelji funkcionisanja (performanse)

POKAZATELJI STANJA

Organizacija
zdravstvene
zaštite

Pokazatelji stanja se vezuju se za **bolnički krevet**, koji se definiše kao: „jedinica smještaja namjenjenu kontinuiranom liječenju, ne kraću od 24 sata, opremljenu odgovarajućim kadrom, neophodnom terapijskom i dijagnostičkom opremom i finansijskim sredstvima“.

POKAZATELJI STANJA

Organizacija
zdravstvene
zaštite

Pokazatelji se **odnose** na:

- ❖ Mrežu,
- ❖ Opremljenost,
- ❖ Kadar

POKAZATELJI FUNKCIONISANJA

Organizacija
zdravstvene
zaštite

- **Pokazatelji funkcionisanja** se vezuju za **bolnički liječenog pacijenta**, koji se definiše kao: “osoba koja je zauzela bolnički krevet radi posmatranja, njege, postavljenja dijagnoze ili liječenja ”.

POKAZATELJI FUNKCIONISANJA

Organizacija
zdravstvene
zaštite

Ovi pokazatelji se odnose na sledeće komponente u bolnicama:

- ❖ KORIŠĆENJE – EFIKASNOST
- ❖ KVALITET
- ❖ TROŠKOV

POKAZATELJI FUNKCIONISANJA

Organizacija
zdravstvene
zaštite

Korišćenje - ukazuje na efikasnost rada bolnice i najčešće se koristi **stopa hospitalizacije**, kojom se ukazuje na učešće bolnički liječenih u odnosu na cjelokupnu populaciju neke teritorije (broj bolnički liječenih korisnika u jednoj godini/broj stanovnika neke teritorije*1000).

POKAZATELJI FUNKCIONISANJA

Organizacija
zdravstvene
zaštite

Kvalitet- za procjenu kvaliteta rada bolnica koriste se različiti pokazatelji, a najčešće se koriste sljedeći pokazatelji:

- ❖ **stopa letaliteta** (broj umrlih u odnosu na broj liječenih u bolnici ili nekom odjeljenju bolnice*100)
- ❖ **zadovoljstvo korisnika** pruženom zdravstvenom zaštitom

POKAZATELJI FUNKCIONISANJA

Organizacija
zdravstvene
zaštite

Troškovi rada bolnice - Bolnice predstavljaju najveće potrošače u sistemu zdravstvene zaštite.

NADOKNADE TROŠKOVA ZA BOLNIČKE USLUGE

Organizacija
zdravstvene
zaštite

Prema nadoknadama koje se vrše bolnicama za pružene usluge korisnicima, odnosno liječenim osobama u bolnicama, razlikujemo slijedeće metode:

- ❖ **Godišnji budžet,**
- ❖ **Plaćanje po bolesničkom danu,**
- ❖ **Plaćanje po bolnički liječenom pacijentu - klasifikacione sheme,**
- ❖ **Plaćanje po jedinici usluge**

Social Medicine

Health For All

